

Werk

Titel: Elementorum Evclidis libri XV ad Graeci contextus fidem recensiti et ad vsvm tiro

Verlag: Gleditsch

Ort: Lipsiae

Jahr: 1769

Kollektion: DigiWunschbuch; Mathematica

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN529030802

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN529030802>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=529030802>

LOG Id: LOG_0014

LOG Titel: Liber XI.

LOG Typ: chapter

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

E V C L I D I S
ELEMENTORVM
LIBER XI.

DEFINITIONES.

1. *Solidum* est, quod longitudinem & latitudinem & crassitudinem habet.

2. *Solidi autem terminus* est superficies.

3. *Recta linea ad planum rectum* est, quando ad rectas omnes lineas, quae ipsam continentur & in subiecto plano iacent, rectos angulos efficiat.

4. *Planum ad planum rectum* est, quando rectae lineae, quae communi planorum sectioni ad rectos angulos & in uno piano ducuntur, alteri piano ad angulos rectos fuerint.

5. *Rectae lineae ad planum inclinatio* est, quando a sublimi termino rectae illius lineae ad planum acta perpendiculari, a puncto facto ad terminum lineae, qui est in piano, recta linea iuncta fuerit, angulus nempe acutus, qui iuncta linea & insidente continetur.

6. *Plani ad planum inclinatio* est angulus acutus rectis lineis contentus, quae ad rectos angulos communi planorum sectioni ad unum ipsius punctum in utroque planorum ducuntur.

7. *Planum ad planum similiter inclinari* dicitur atque alterum ad alterum, quando dicti

inclinacionem anguli inter se fuerint aequales.

8. *Plana parallela* sunt, quae inter se non conueniunt.

9. *Similes figurae solidae* sunt, quae similibus planis ac multitudine aequalibus continentur.

10. *Aequales vero & similes figurae solidae* sunt, quae similibus planis, multitudine simul & magnitudine aequalibus, continentur.

11. *Solidus angulus* est plurium, quam duarum, linearum, quae sese contingant, & non in eadem sint superficie, ad omnes lineas inclinatio. *Aliter.* Solidus angulus est, qui pluribus, quam duobus, planis angulis, in eodem non iacentibus plano, atque ad unum punctum constitutis, comprehenditur.

12. *Pyramis* est figura solida planis comprehensa, quae ab uno piano ad unum punctum constituitur.

13. *Prisma* est figura solida planis comprehensa, quorum aduersa duo aequalia & similia parallela sunt, reliqua vero parallelogramma.

14. *Sphaera* est figura quidem comprehensa, quum circa manentem diametrum semicirculus conuertitur, donec in eundem locum, a quo moueri cooperat, rursus restituatur.

15. *Axis vero sphaerae* est manens illa recta linea, circa quam semicirculus conuertitur.

16. *Cen-*

16. *Centrum autem sphaerae est idem illud, quod & semicirculi.*

17. *Diameter vero sphaerae est recta linea quaedam per centrum ducta, & ex utraque parte a sphaerae superficie terminata.*

18. *Conus est figura quidem comprehensa, quum rectanguli trianguli manente uno latere eorum, quae circa rectum angulum sunt, triangulum ipsum conuertitur, donec in eundem locum, a quo moueri cooperat, rursus restituatur. Verum si manens recta linea aequalis fuerit reliquo lateri, quod circa rectum angulum conuertitur, *conus orthogonius* erit: si vero minor, *amblygonius*: & si maior, *oxygonius*,*

19. *Axis autem coni est manens illa recta linea, circa quam triangulum conuertitur.*

20. *Basis vero circulus a conuersa recta linea descriptus.*

21. *Cylindrus est figura comprehensa, quando rectanguli parallelogrammi manente uno latere eorum, quae circa rectum angulum sunt, parallelogrammum ipsum conuertitur, donec in eundem locum, a quo moueri cooperat, rursus restituatur.*

22. *Axis vero cylindri est manens illa recta linea, circa quam parallelogrammum conuertitur.*

23. *Bases autem sunt circuli, qui a duabus ex aduerso circumactis lateribus describuntur.*

24. *Similes*

24. *Similes coni & cylindri* sunt, quorum & axes & basium diametri proportionales sunt.

25. *Cubus* est figura solida, sex quadratis aequalibus contenta.

26. *Tetraedrum* est figura solida, quatuor triangulis aequalibus & aequilateris comprehensa.

27. *Octaedrum* est figura solida, octo triangulis aequalibus & aequilateris comprehensa.

28. *Dodecaedrum* est figura solida, quae duodecim pentagonis aequalibus & aequilateris & aequarebus continetur.

29. *Icosaedrum* est figura solida, quae viginti triangulis aequalibus & aequilateris comprehenditur.

* 30. *Parallelepipedum* est figura solida, sex planis, quorum quae ex aduerso parallela sunt, contenta.

* 31. *Solida figura in solida figura* dicitur inscribi, quando omnes anguli figurae inscriptae constituuntur vel in angulis, vel in lateribus, vel denique in planis figurae, cui inscribitur.

* 32. *Solida figura solidae figurae* vicissim circumscribi dicitur, quando vel anguli, vel latera vel denique plana figurae circumscriptae tangunt omnes angulos figurae, circum quam describitur.

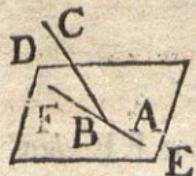
* A X I O M A.

~~Anguli solidi, qui sub aequi multis aequalibus ac eodem ordine positis angulis planis continentur, aequales sunt.~~

PROP.

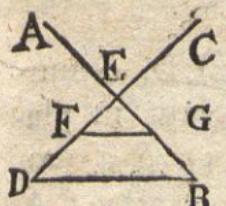
PROP. I. THEOR.

Rectae lineaæ ABC pars quaedam non est in subiecto plano DE, quaedam vero in sublimi.

Si enim fieri potest, sit pars AB in plano DE, pars BC autem extra. Iam, quia omnis recta in dato plano in directum continuari potest ^a, sit BF in ^{a. 2. post. 1.} directum ipsi AB, in plano DE. Ergo rectae ABF, ABC segmentum commune BA ^{B. 12. ax. 1.} habebunt. Q. E. A ^B.

PROP. II. THEOR.

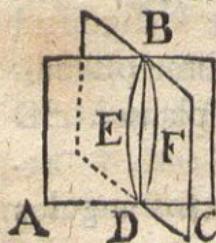

Si duæ rectæ lineaæ AB, CD se inuicem secant, in uno sunt planæ. Item, omne triangulum DEB in uno piano consistit

1. Si \triangle DEB non sit in uno piano: erit pars eius, velut EFG, in alio piano, quam reliqua; ideoque rectarum ED, EB vniuersius pars erit in piano subiecto, pars in sublimi. Q. E. A [%]. y. i. ii.

2. Ergo quum ED, EB sint in eodem piano, CD autem sit ^y in piano, in quo est ED, & AB in piano ^y illo, in quo est EB: necesse est, ut AB, CD sint in eodem piano. Q. E. D.

PROP. III. THEOR.

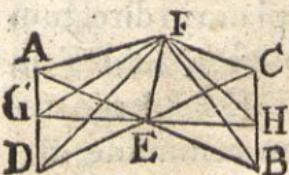
Si duo plana AB, BC se inuicem secant: communis ipsisorum secio DB est linea recta.

Si enim linea DB, in qua plana se inuicem secant, non sit recta; ducatur a puncto B ad D in

d. I. post. I. in plano AB alia recta δ BED, in plano autem BC recta BFD; & recta BFD cum recta BED spatium comprehendet.

s. 12. ax. I. Q. E. A.

PROP. IV. THEOR.

Si recta linea EF duabus rectis lineis AB, CD, se inuicem secantibus, in communi sectione E ad rectos angulos insistat, etiam ducto per ipsas AB, CD plano ad rectos angulos erit.

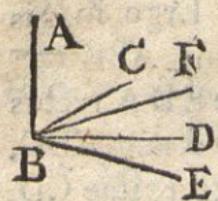
Sumatur $AE = EB = CE = ED$, & iungantur AD , CB , & per E ducatur in plano $ACBD$ vtcunque recta GEH , & a quo-uis puncto F in sublimi ducantur rectae FA , FG , FD , FB , FH , FC . Iam quia in \triangle s AED , CEB est $\angle AD = CB$, & $\angle EAD = EBC$: erit \angle in \triangle s AEG , HEB latus $AG = HB$, & $GE = EH$. Praeterea quum in \triangle s AEF , BEF sit $\angle FA = FB$, & in \triangle s FED , FEC pari ratio-ne $\angle FD = FC$: erit in \triangle s AFD , BFC $\angle FAD = \angle FBC$. Hinc ob $AG = HB$, & $FA = FB$, erit $\angle FG = FH$; & ob id in \triangle s GEF , HFE erunt \angle anguli ad E aequales, id est recti. Similiter ostenditur EF ad omnes alias rectas in plano $ACBD$ per E ductas angulos rectos efficere. Ergo 'FE plano per AB , CD ad rectos angulos est. Q. E. D.

2. 4. I.
4. 26. I.

9. 8. I.

11. 3. def.
II.

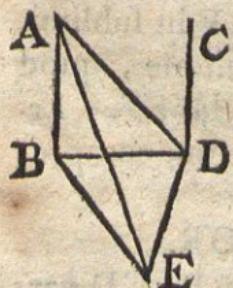
PROP. V. THEOR.

*Si recta linea AB tribus re-
ctis lineis, BC, BD, BE, sepe
tangentibus, in communi sectio-
ne B ad rectos angulos insistat:
tres illae rectae lineae BC, BD,
BE in uno piano erunt.*

Si fieri potest, sint BD, BE quidem in subie-
cto piano, BC vero in sublimi. Planum per
AB, BC producatur, donec subiectum fecet
in ^x recta BF. Iam quia AB ipsis BD, BE ad
rectos insistit, erit eadem ad planum subie-
ctum recta ^λ, ideoque ipsi BF, quae etiam in ^{λ. 4.} II.
planum subiecto est, ad rectum ^μ angulum insi-^{μ. 3. def. II.}
stet. Sed ponitur quoque ang. ABC rectus.
Ergo ang. ABF = ABC. Sed hi anguli sunt
in eodem plano per AB, B C. Ergo totus
ABF aequalis est parti ABC. Q.E.A.

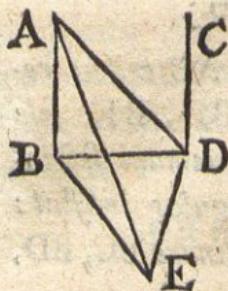
PROP. VI. THEOR.

*Si duae rectae lineae AB, CD
eidem piano ad rectos angulos
fuerint, parallelae erunt ipsae
rectae lineae AB, CD.*

Insistant AB, CD subiecto
piano in punctis B, D. Iun-
ctae BD ducatur in eodem pla-
no perpendicularis DE, quae fiat = AB, &
iungantur BE, AE, AD. Et quia AB est ad
planum subiectum recta: erunt ang. ABD, ABE
recti ^ν. Similiter ang. CDB, CDE recti erunt. o. 3. def. II.
Quum itaque ang. ABD = ξ BDE, & AB = ξ . 10. ax. I.
DE,

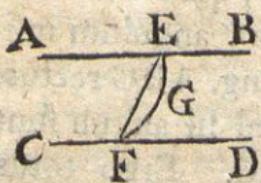
*s. 4. I.
π. 8. I.*

DE, & BD communis: erit
AD = * BE. Ergo in \triangle s
BAE, DAE erit ang. ABE = π
EDA; ideoque EDA rectus
erit. Sunt autem & ang. EDC,
EDB recti. Ergo rectae CD,
DA, DB erunt & in uno plano.

*e. 5. II.
σ. 2. II.
π. 28. I.* Sed AB est in eodem plano *, in quo sunt
DA, DB. Ergo AB, CD sunt in eodem
plano. Quare, quum ang. ABD, CDB
recti sint, ipsae AB, CD parallelae * sunt.
Q. E. D.

PROP. VII. THEOR.

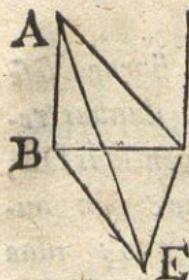
Si duae rectae linea AB, CD *parallelae sint;*
sunt autem in utraque ipsarum quaelibet puncta E, F: *quae dicta puncta coniungit recta linea in eodem cum parallelis piano erit.*

v. 3. II. Si fieri potest, sit recta EGF in sublimi. Ducatur per eam planum vtcunque, quod secabit planum subiectum in recta EF. Ergo duae rectae EF, EGF spatium comprehendent. Q. E. A.

PROP. VIII. THEOR.

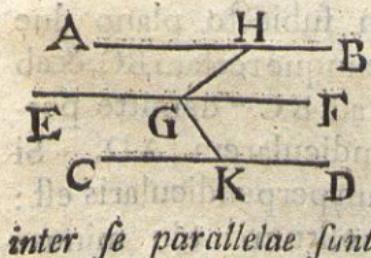
Si fuerint duae rectae linea AB, CD *parallelae, atque altera earum AB piano alicui fit ad rectos angulos: Et reliqua CD quoque eidem piano ad rectos angulos erit.*

Insistant AB, CD piano subiecto in punctis B, D. Lungatur BD. Ergo AB, BD, DC erunt

C erunt ϕ in uno plano. Duca- ϕ . 7. II.
tur in subiecto plano ipsi BD ad
rectos DE, & fiat $=$ AB, iunganturque AD, AE, EB. Quia
AB recta est ad subiectum pla-
num: erunt ang. ABD, ABE re-
cti χ . Sed ang. ABD + CDB ψ . 3. def.
 $=$ 2 rectis. Ergo CDB erit rectus. Et quia DE ψ . 29. I.
 $=$ AB & BD communis, & ang. EDB = ABD:
erit BE ω = AD. Hinc in Δ is DAE, EAB ω . 4. I.
erit ang. EDA α = ABE = recto. Sed & α . 8. I.
ang. EDB rectus est. Ergo β ED est ad pla- β . 4. II.
num per BD, DA recta. Iam quia in plano
per BD, DA sunt ipsae AB γ , BD: patet, CD γ . 2. II.
in eodem plano esse. Itaque & ang. EDC
rectus χ erit. Sed & ang. CDB rectus erat.
Ergo β CD est ad planum subiectum recta.
Q.E.D.

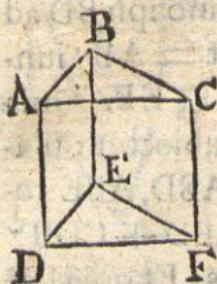
PROP. IX. THEOR.

Quae AB, CD
eidem rectae lineae
EF sunt parallelae,
sed non in eodem
cum illa plano, etiam
inter se parallelae sunt.

Sume in EF punctum G, ex quo duc ad EF
in plano per AB, EF perpendicularem GH,
in plano autem per EF, CD perpendicularem
GK. Quia ergo ang. EGH, EGK recti sunt:
erit δ EF ad planum per HG, GK recta. Ita- δ . 4. II.
que AB, CD ad idem plantum rectae χ erunt, ε . 8. II.
ideoque ζ parallelae. Q. E. D. ξ . 6. II.

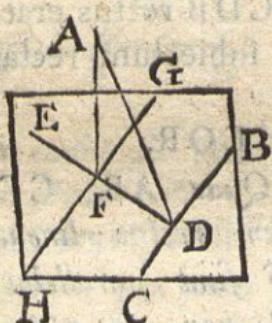
PROP. X. THEOR.

Si duae recte lineae sese tangentes AB, BC duabus rebus lineis sese tangentibus DE, EF sint parallelae, non autem in eodem plano: illae aequitales angulos ABC, DEF continebunt.

- Sume AB = DE, & BC = EF, & iunge
 . 33. I. AD, BE, CF, AC, DF. Ergo erunt \angle AD,
 9.9. II. CF aequales & parallelae ipsi BE, & ideo
 .. 8. I. AD, CF inter se aequales & parallelae \angle erunt.
 Quare & AC = \angle DF, & ang. ABC = \angle DEF.
 Q.E.D.

PROP. XI. PROBL.

A dato punto A in subiecto ad subiectum planum perpendicularem rectam lineam ducere.

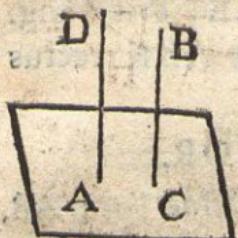
In subiecto plano duc vtcunque rectam BC, & ab A ad BC \angle demitte perpendicularem AD. Si

AD ad planum subiectum perpendicularis est: factum iam erit propositum. Sin minus duc ex D in subiecto piano ad BC perpendicularem DE, ad quam in piano EDA ex A \angle demitte perpendicularem AF. Haec erit desiderata.

Nam in subiecto piano ducatur per F ipsi constr. BC parallela GH. Et quia \angle ang. BDA, BDE recti sunt, ideoque BC in planum EDA \angle re et a

Ita est: erit & GH ad idem planum ^{v. 8. II.} recta, & ergo ang. GFA ^{§. 3. def. II.} rectus. Sed est etiam ang. DFA [¶] rectus. Ergo recta AF est ad planum subiectum [¶] perpendicularis.
Q. E. F.

PROP. XII. PROBL.

Dato piano, a punto A, quod in ipso datum est, ad rectos angulos rectam lineam constituere.

Intelligatur punctum B sublime, a quo ad datum planum agatur [¶] perpendicularis BC, & huic [¶] parallelia [¶] AD ducatur, quae erit piano dato [¶] 31. I. recta e. Q. E. F. ^{e. 8. II.}

PROP. XIII. THEOR.

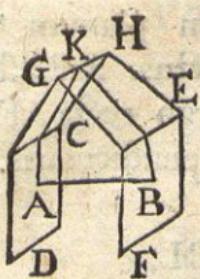

Dato piano a punto A, quod in ipso est, duas rectae lineae AB, AC ad rectos angulos non constituentur ab eadem parte.

Si enim AB, AC simul essent perpendiculares piano A: ducto per BA, AC piano, quod planum A settet in recta DAE, forent ang. BAD & CAD [¶] recti, ideoque aequales; pars & totum. Q. E. A. ^{3. def. II.}

PROP. XIV. THEOR.

Ad quae plana CD, EF eadem recta linea AB est perpendicularis, ea parallella sunt.

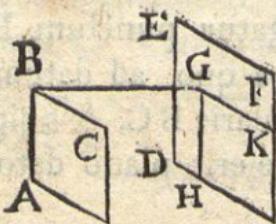

r. 3. def. II.

v. 17. I.

Si negas: pone illa produc-ta se secare in recta G H, in qua sumto puncto K, iunge KA, KB. Ergo KAB erit trian-gulum. Et quia AB est in planum DH perpendicularis, in quo ducta est AK: erit \angle BAK rectus. Similiter ang. ABK rectus erit. Q. E. A.

PROP. XV. THEOR.

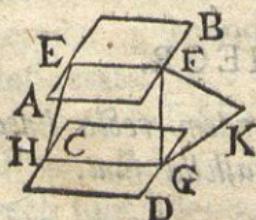

Si duae rectae lineaee AB, BC sece tangentes duabus rectis lineis DE, EF sece tangentibus sint parallelae, non autem in eodem plano:

$\&$ quae per ipsas transeunt plana AC, DF parallela erunt.

Duc enim ex B in planum DF perpendicular BG, & per G ipsi ED parallelam HG, def. II. ipsi EF vero parallelam GK. Recti ergo \angle erunt ang. BGH, BGK. Et quia AB, BC ipsis GH, HK sunt \angle parallelae: erunt & ang. GBA, GBC recti \angle . Ergo GB ad planum AC etiam \angle recta erit, & hinc plana AC, DF erunt parallela \angle . Q. E. D.

PROP. XVI. THEOR.

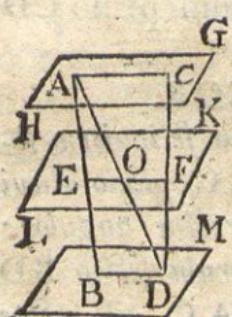

Si duo plana parallela AB, CD ab aliquo piano EFGH secentur: communes ipsorum sectiones FE, GH sunt etiam parallelae.

Si

Si non sint parallelae: productae alicubi conuenient, vt in K. Sed quia recta EFK est in ³ plano AB: erit & punctum K in ³. I. II. plano AB. Similiter idem K erit & in plano CD. Ergo plana AB, CD productae conuenient, nec ergo parallelae erunt; ^{v.g.} def. II. contra hyp.

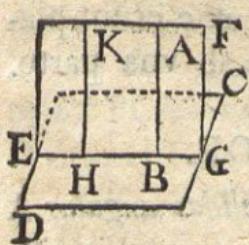
PROP. XVII. THEOR.

Si duae rectae lineae AB, CD a parallelis planis GH, KL, MN secantur, in eadem ratione se abuntur ($AE: EB = CE: FD$).

Iungantur AC, BD, AD. Occurrat autem AD plano KL in O, & iungantur OE, OF. Ergo quia plana parallela KL, MN a plano EODB secantur: erunt ³ EO, BD ³. 16. II. parallelae. Eadem ratione OF, AC parallelae erunt. Ergo $AE: EB = AO: OD = CF: FD$; ^{e. 2. 6.} Q. E. D.

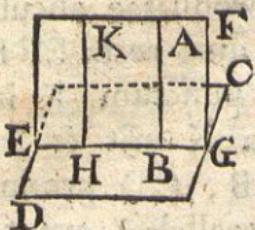
PROP. XVIII. THEOR.

Si recta linea AB plano alicui CD sit ad rectos angulos: Et omnia quae per ipsam AB transeunt plana EF eidem plano CD ad rectos angulos erunt.

Sit planorum CD, EF communis sectio recta EBG, & ex eius punto quovis H in plano EF ducatur ipsi GE perpendicularis HK. Nam quia & ang. ABH rectus ³ est: erunt ² AB, ². 3. def. II.

2. 8. II.

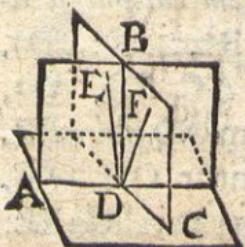
KH parallelae; & hinc KH erit \perp ad planum CD recta. Sed item & de reliquis ostendetur, quae ut KH in planum EF ad ipsam EG perpendiculares duci possunt. Ergo planum EF plano CD re-

4. def.

II.

ctum erit. Similiter demonstrabimus, quod-uis aliud planum per AB ductum plano CD rectum fore. Q.E.D.

PROP. XIX. THEOR.

Si duo plana se inuicem se-
cantia AB , BC plano alii
 AC sint ad rectos angulos:
communis ipsorum sectio BD
eidem plano AC ad rectos
angulos erit.

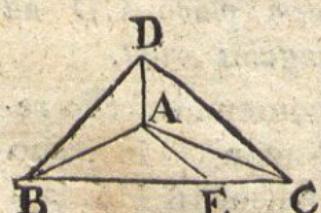
Si negas: duc ex in D plano quidem AB ad AD perpendicularē DE , in plano autem BC perpendicularē DF ad DC . Sunt autem AD , DC communes sectiones planorum AB , BC cum piano AC . Ergo duae rectae ED , FD ad angulos rectos constitutae erunt pla-
no AC ab uno punto D & ab una parte.
Q.E.A.

2. 4. def.

II.

2. 13. II.

PROP. XX. THEOR.

Si solidus angulus A
sub tribus angulis pla-
nis BAC , CAD , BAD
contineatur: duo quilibet CAD , BAD reli-
quo BAC maiores sunt, quomodo cunque sumti.
Cas. I.

Cas. 1. Si ang. BAC, CAD, BAD aequales sunt: euident est propositio.

Cas. 2. Sed si non sint aequales: sit eorum maximus BAC. In plano per BA AC fiat ang. BAD = BAE & capiatur AE = AD, & per E ducatur recta secans ipsas AB, AC in B, C, & iungantur BD, DC. Erit ergo in \triangle BAD, BAE basis BD = BE. $\mu. 4. I.$ Et quia $BD + DC > BC$, erit $DC > EC$. $v. 20. I.$ & ergo in \triangle ADC, AEC ang. DAC > EAC. Quare $DAC + BAD > BAC$. $\pi. 25. I.$ $\pi. 4. ax. I.$ Q.E.D.

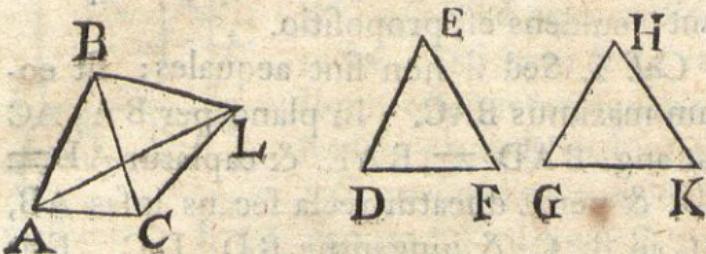
PROP. XXI. THEOR.

Omnis solidus angulus A sub minoribus quam quatuor rectis angulis planis continetur.

In rectis enim, angulos planos BAC, CAD, DAB continentibus, sumtis quibusuis punctis B, C, D, iungantur BC, CD, DB. Quia ergo solidus ang. B continetur sub 3 planis ang. ABC, ABD, DBC: erunt ang. ABC + ABD $\varepsilon e. 20. II.$ $> DBC$. Eadem ratione in solido ang. C erunt BCA + ACD $> BCD$, & in solido ang. D erunt CDA + ADB $> CDB$. Ergo ABC + ABD + BCA + ACD + CDA + ADB $> DBC + BCD + CDB$ id est $\varepsilon 2$ rectis. $\sigma. 32. I.$ Sunt autem ang. ABC + ABD + BCA + ACD + CDA + ADB = $\varepsilon 6$ rectis. Ergo ang. BAC + CAD + DAB = $\varepsilon 6$ rectis. Q.E.D. $\pi. 5. ax. I.$

PROP. XXII. THEOR.

Si sint tres anguli plani ABC, E, H, quorum duo reliquo sunt maiores quomodo cunque sumti; contineant autem ipsos rectae lineaæ aequales AB, BC, DE, EF, GH, HK: fieri potest, ut ex iis AC, DF, GK, quae rectas aequales coniungunt, triangulum constituantur.

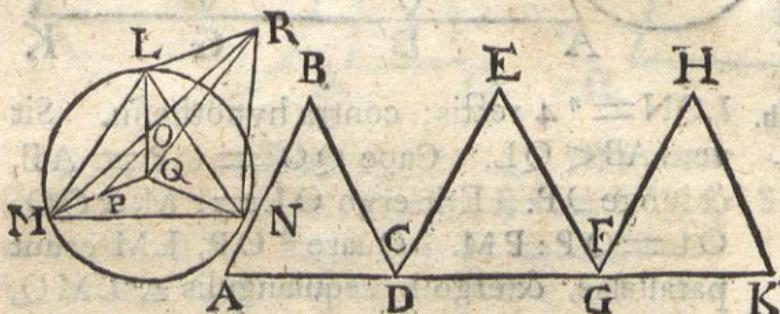
Cas. 1. Si ang. ABC = E = H: erit \angle AC = DF = GK, ideoque duae quaevis ipsarum tertia maiores erunt vt ergo ex ipsis triangulum constitui queat. Q. E. D.

Cas. 2. Si praedicti anguli non fuerint aequales inter se: fiat ang. CBL = E, & BL = AB, & iungantur AL, LC. Est itaque CL = \angle DF, & CL + AC > \angle AL. Iam quia ang. E + ABC > H, & E = CBL patet esse \angle ang. LBA > H, ideoque AL > GK. Ergo DF + AC > AL > GK. Similiter ostendentur AC + GK > DF, & DF + GK > AC. Quum itaque ipsarum AC, DF, GK duae quaevis tertia sint maiores: triangulum ex iisdem construi potest. Q. E. D.

*v. 4. I.**φ. 24. I.**x. 20. I.**ψ. 5. ax. I.**ω. 22. I.*

PROP. XXIII. PROBL.

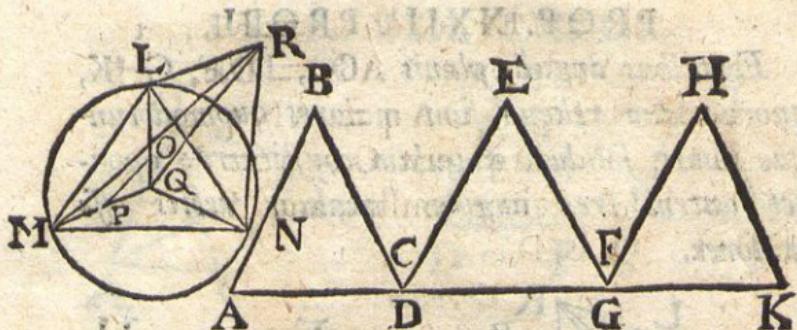
*Ex tribus angulis planis ABC, DEF, GHK,
quorum duo reliquo sunt maiores quomodo cum
que sumti, solidum angulum constituere: opor-
tet autem tres angulos quatuor rectis esse
minores.*

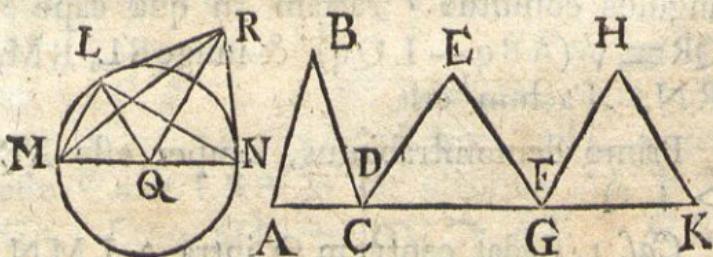
Abscinde aequales BA, BC, ED, EF, HG, HK, & iunge AC, DF, GK, ex quibus constrie $\triangle LMN$ ita, vt $LM = AC$, & $MN = DF$, & $LN = GK$, quod semper α fieri $\alpha. 22. II.$ poterit. Dein $\triangle LMN$ circumscribe β circulum, & eius plano ex centro Q ad rectos angulos constitue γ rectam, in qua cape $\delta \gamma. 12. II.$ $QR = \sqrt{(AB^2 - LQ^2)}$, & iunge RL, RM, $\delta. sch. 47. I.$ RN. Factum erit.

Primo demonstrabimus, semper esse $AB > LQ$.

Cas. 1. Cadat centrum Q intra $\triangle LMN$. Iam si non sit $AB > LQ$: erit $AB = LQ$ aut $< LQ$. Sit $AB = LQ$. Iunge QM, QN. Quia ergo $BC = AB = LQ = QM$, & $AC = LM$: erit ang. $B = \angle LQM$. Similiter $\angle E = MQN$, & $\angle H = LQN$. Ergo erit $B + E + H = LQM + MQN + LQN$

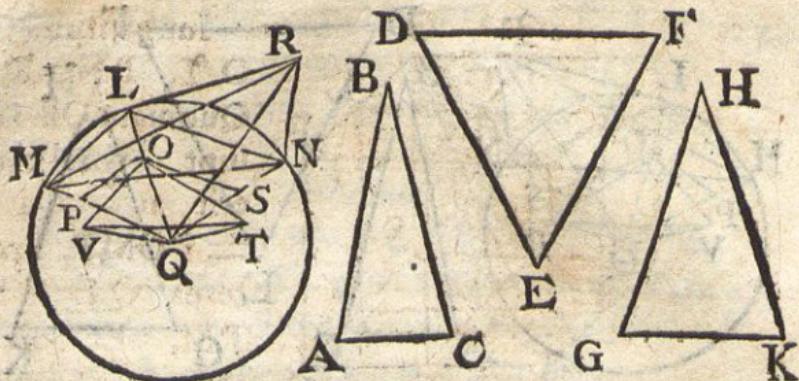

* 2. sch. $LQN = " 4 \text{ rectis}$; contra hypothesin. Sit
 15. i. vero $AB < QL$. Cape $QO = QP = AB$,
 & iunge OP . Erit ergo $OL = PM$, & $QO : OL = QP : PM$. Quare * OP , LM erunt
 3. 2. 6. parallelae, & ergo in aequiangulis $\triangle LMQ$,
 4. 6. OPQ erit * $QL : LM = QO : OP$. Sed
 2. 14. 5. $QL > QO$. Ergo $LM * > OP$. Quia igitur
 3. 25. i. & $AC > OP$, erit λ ang. $B > OQP$. Eadem ratione ang. $E > MQN$, & $H > LQN$. Ergo erit $B + E + H > 4$ rectis; contra
 hyp. Igitur quia AB nec = nec $< QL$: erit
 $AB > LQ$.

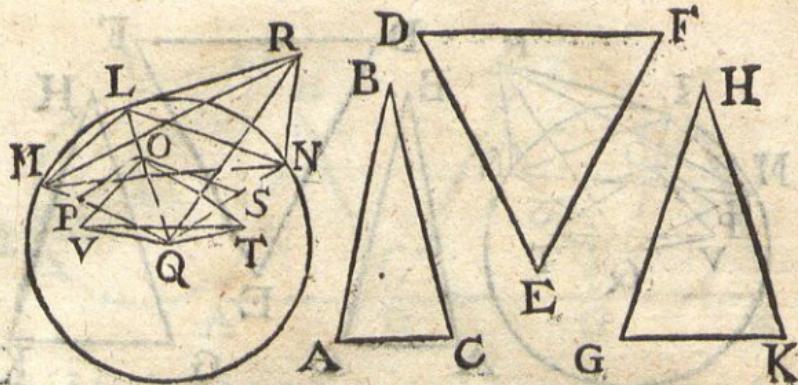
Cas. 2. Cadat centrum Q in latus MN. Iam
 si dicas $AB = QL$: erunt $DE = EF = AB$
 = $QL = QM = QN$. ideoque $DE + EF$
 4. 20. i. = $MN = DF$. Q.E.A. Si dicas $AB <$
 QL : erunt $DE + EF < DF$. Q. E. A.
 Ergo $AB > LQ$.

Cas.

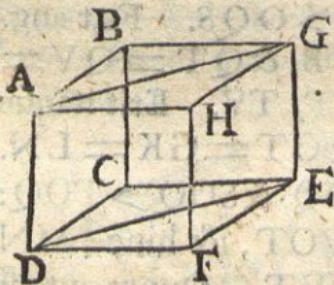
Cas. 3.: Sit centrum Q extra $\triangle LMN$. Iam si dicas $AB = LQ$: erit ang. $B \angle = LQM$, & $H = LQN$. Ergo $B + H = MQN = \angle E$; contra hyp. Si dicas $AB < LQ$: fae $QO = AB$, & $QP = BC$, $QS = HK$, & iunge OP , OS . Ergo $QO = QP = QS$, & vt*u* in Casu 1. demonstrabitur $LM > OP$, & $LN > OS$. Ergo $AC > OP$, & $GK > OS$, & ang. $B^\wedge > OQP$, & ang. $H > OQS$. Fiat ang. $\lambda. 25.$ I. $OQT = H$, & $OQV = B$, & $QT = QV = QO$, & iungantur OV , OT , TV . Erit itaque $OV = AC = LM$, & $OT = GK = LN$. $\lambda. 4.$ I. Sed quia ang. $POQ > VOQ$, & $SOQ > TOQ$: erit POT vel $MLN > VOT$, & hinc $\triangle MN \lambda. 24.$ I. $> VT$, ideoque $DF > VT$. Quum autem $QV = ED$ & $QT = EF$, erit ang. $E > VQT$, id est $E > B + H$; etiam contra hypothesis. Itaque $BA > LQ$.

Secundo dico, ang. solidum R esse ex tribus planis B , E , H constitutum. Quia enim QR piano circuli recta est: erunt ang. RQL , RQM , RQN recti. Sunt autem aequales LQ , MQ , NQ . Ergo $RL = RM = RN$. Et quia QRQ

• 47. I. $QRq = ABq - LQq$, ac ob id. $QRq + LQq = ABq$: erit $LR = AB$, & ergo $RM = BC$, atque, ob. $ML = AC$, ang. $LRM = B$. Eadem ratione ang. $LRN = H$, & ang. $MRN = E$. Quare ex tribus planis B , E , H constitutus est solidus angulus R . Q. E. F.

PROP. XXIV. THEOR.

Si solidum parallelis planis contineatur: opposita ipsius plana & aequalia & parallelogramma sunt.

1. Nam quia plana parallela BH , CF se-

• 16. II. cantur a plano AC in rectis AB , DC : erunt π AB , CD parallelae. Similiter quia plana AF , BE parallela secantur a plano πC : erunt π AD , BC parallelae. Ergo AC est Pgr. Similiter ostenditur, reliqua plana AF , HE , BE , BH , FC esse Pgr. Q. E. D.

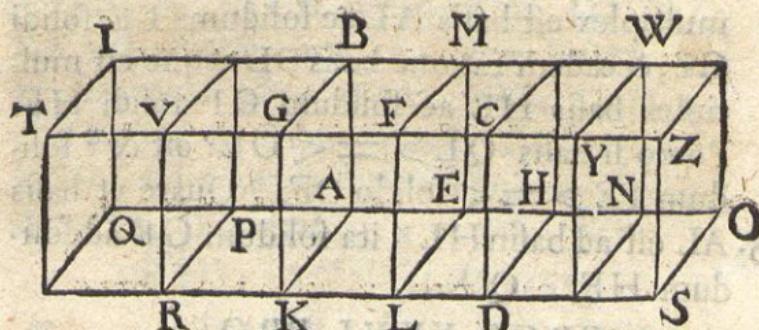
2. Iungantur AG , DE . Quia AB , BG ipsiis DC , CE sunt parallelae: est ang. $ABG^e = DCE$.

DCE. Sed $AB = DC$, & $BG = CE$. Ergo c. 34. I.
 $\triangle AGB = DEC$, & igitur Pgr. $BH = Pgr. CF$.
 Similiter ostendetur Pgr. $AC = HE$, & Pgr.
 $AF = BE$. Q.E.D.

* Scholium.

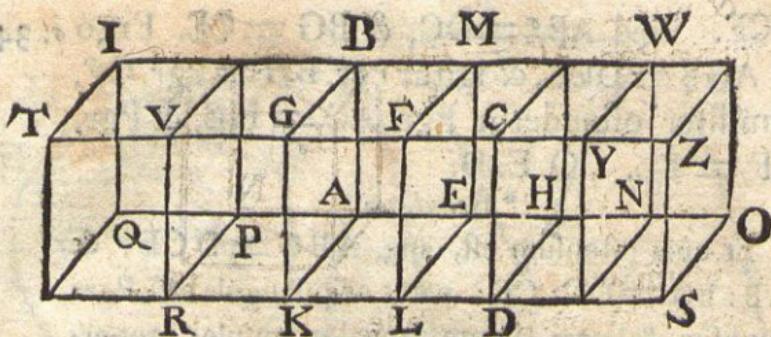
Et quia ostensum est, ang. $ABG = DCE$, &
 $AB : BG = DC : CE$: patet, aequiangula esse Pgra
 opposita, & latera circum aequales angulos propor-
 tionalia habere, ideoque etiam similia esse.

PROP. XXV. THEOR.

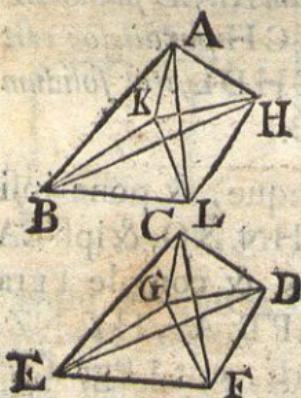
Si solidum parallelepipedum ABCD plano EF
 secetur oppositis planis AG, CH parallelo: erit
 ut basis AELK ad basin EHDL, ita solidum
 ABFL ad solidum EMCD.

Produc enim AH vtrinque, & pone ipsi
 EH aequales quotunque HN, NO, & ipsi EA
 aequales AP, PQ quotuis, & comple Pgra
 QR, PK, DN, NS, & Ppda PT, AV, HY, NZ.
 Iam quia $QP = PA = AE$: erit $\text{Pgr. QR} \text{ c. 38. I.}$
 $= PK = AL$, & Pgr. $PI = PB = BE$. Erit
 quoque Pgr. $TQ = VP = GA$. Ergo tria v. 24. II.
 plana solidorum PT, AV, EG tribus planis
 aequaliter sunt. Sed tria tribus oppositis v aequaliter
 sunt. Ergo φ tria solida PT, AV, EG aequa Φ io. def.
 lia II.

Iia sunt. Similiter ostendetur tria solida OY, NC, HF aequalia esse. Ergo basis QL aequem multiplex est basis AL ac solidum TE solidi GE; & eadem ratione basis OL aequem est multiplex basis HL ac solidum OF solidi HF. Porro si basis QL $>= <$ OL: est & φ solidum TE $>= <$ solido OF. Quare ut basis z. 5. def. 5. AL est ad basin HL \propto ita solidum GE ad solidum HF. Q.E.D.

PROP. XXVI. PROBL.

Ad datam rectam linieam AB & ad datum in ipsa punctum A dato angulo solido Caequalem angulum solidum constituer.

Sint DCE, ECF, FCD anguli plani solidum C continentis. Ex quo quis puncto F in recta CF de-

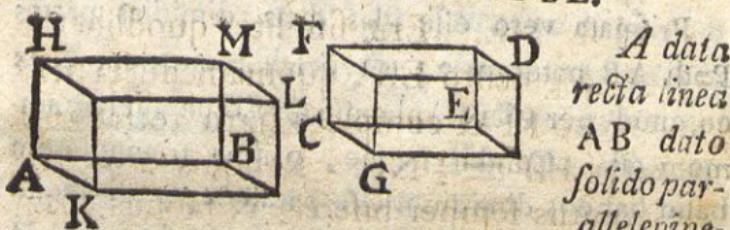
ψ . II. II. mitte in planum ECD perpendicularem ψ FG, quae ipsi occurrat in G, & iunge CG. Dein fac ang. BAH = ECD, & ang. BAK = ECG, & AK = CG; atque ex K plano BAH erige per-

perpendicularem \angle KL, quam fac \angle GF, & \angle 12. II. iunge AL. Dico factum.

Nam siat AB = CE, & iungantur KB, BL, GE, & F. Et quia rectae KL, GF planis BAH, ECD perpendiculares sunt: erunt ang. AKL, BKL, CGF, EGF recti. Dein quia KA = GC, & AB = CE, & ang. BAK = ECG: erit \angle BK = EG. Sed KL = GF. Ergo AL = \angle CF, & BL = \angle EF; ac inde ang. BAL β = ECF. Similiter sumta AH = CD & iunctis HK, HL, DG, DF ostendemus ang. LAH = FCD. Ergo tres ang. plani BAH, BAL, LAH anguli solidi A tribus planis ECD, ECF, FCD solidi Caequantur. Hinc ang. solidus A = γ C. Q.E.F.

PROP. XXVII. PROBL.

y. ax. II.

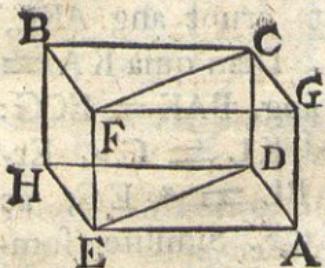
*A data
recta linea
AB dato
solido par-
allelepipedo
CD simile & similiter positum solidum
parallelepipedum describere.*

Fac \angle angulo solidio C = A, ita ut angulo \angle 26. II. GCE = KAB, & ang. FCE = HAB, & ang. GCF = KAH. Dein fac EC: CG = BA: \angle 12. 6. AK, ac GC: CF = KA: AH, & comple Pgr. BH, ac solidum AL.

Etenim \angle Pgr. KB \sim GE, & Pgr. KH \sim \angle 1. def. 6. GF, & quia ex aequo EC: CF = BA: AH, & constr. Pgr. BH \sim EF. Ergo & tria reliqua Pgr. HL,

^{y. sch. 24. II.} HL, LB, LK \propto tribus reliquis DF,
& 21. 6. DE, DG. Quare Ppd. AL \propto Ppd. CD.
^{9. 9. def. II.} Q.E.D.

PROP. XXVIII. THEOR.

Si solidum parallelepipedum AB piano CDEF secetur per diagonales CF, DE oppositorum planorum: solidum AB ab ipso piano CDEF bifurciam secabitur.

^{i. 34. I.} Quia enim $\triangle GCF = \triangle CFB$, & $\triangle ADE = \triangle DEH$, & Pgr. AC $=$ BE, & Pgr. GE $=$ CH: Prisma GCFEDA $=$ prisma CFBHDE. Q.E.D.

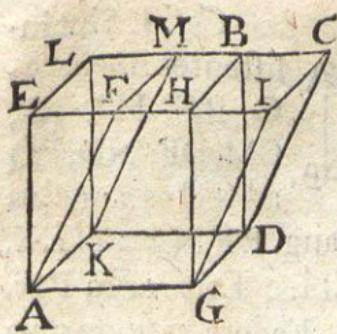
** Scholium.*

Prismata vero esse illas duas dimidias partes Ppdi AB patet ex 24. II. & schol eiusdem. & ex eo, quod per 16. II.) planum CFED parallelogrammum est. Constat itaque, prisma triangularem basin habens dimidium esse parallelepipedi aequale alti & in eadem basi GE constituti, vel in basi AH basis triangularis dupla.

PROP. XXIX. THEOR.

Solida parallelepipedo AB, AC in eadem basi AD eademque altitudine, quorum insisteres lineae AE, AF, GH, GI, KL, KM, DB, DC in eisdem rectis lineis EI, LC collocauntur, inter se sunt aequalia.

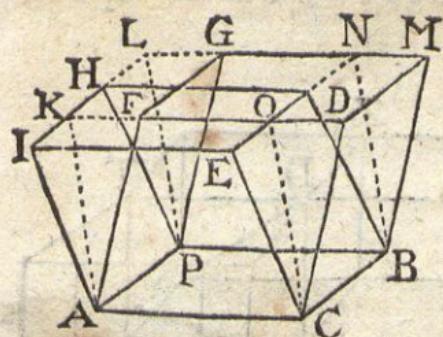
Quia KB & KC sunt Pgra, & inde LB $=$
^{μ. 3. ax. I.} KD $=$ MG: erit LM $=$ BC, & ergo \triangle LKM

$LKM = BDC$, nec v. 8. I.
non Pgr. $EM = HC$. §. 36. I.
Eadem ratione $\triangle AEF$
 $= GHI$. Est autem
Pgr. $LA = BG$, & 24. II.
Pgr. $MA = CG$. Er-
go Prism. $AEGMLK =$ Prism. $GHICBD$. §. 10. def.

Hinc addito communi solido AKDGHFMR,
tota Ppda AB, AC aequalia erunt. Q.
E. D.

PROP. XXX. THEOR.

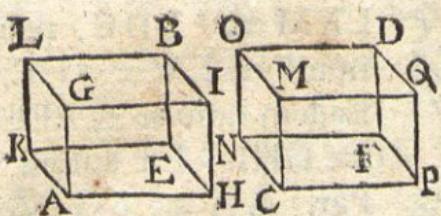
*Solida parallelepipeda ABEH,
ABDG in eadem
basi eademque al-
titudine, quorum
lineae insistentes in
eisdem lineis re-
dis non coloca-*

tur, inter se aequalia sunt.

Producantur enim DF, MG, IH, EO, vt
se inuicem secent in K, L, N, & iungantur
KA, LP, OC, NB. Ergo Ppd. ABEH = §. 29. II.
ABNK = §. ABDG. Q. E. D.

PROP. XXXI. THEOR.

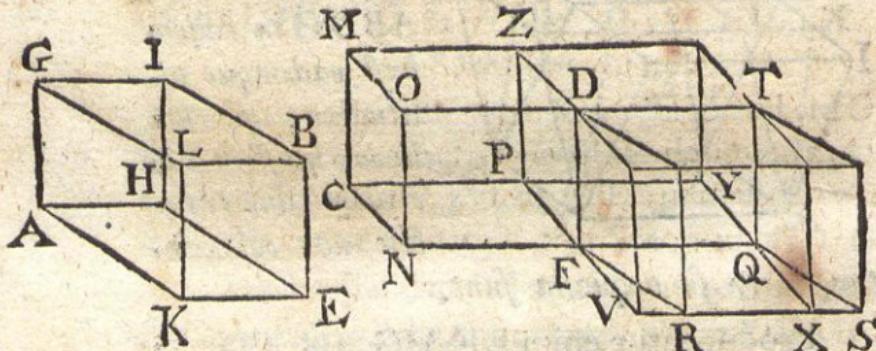
*Solida parallelepipeda AB, CD, quae in
aequalibus sunt basibus AE, CF, & eadem alti-
tudine, inter se sunt aequalia.*

Cof. 1. Sint insistentes lineae AG, BE, HI, KL, CM, DF, NO, PQ ad rectos angulos basibus AE, CF, & sit ang. PFN = HEK, NF = KE, & FP = EH. Erit ergo Pgr.

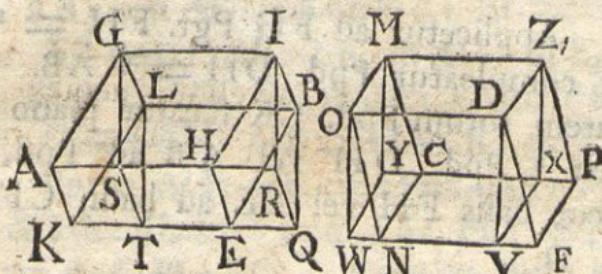
c. 1. def. 6. CF = & \sim Pgr. AE. Eadem ratione quia altitudines NO, KL aequales, & ang. ONF, ONC, LKE, LKA recti sunt: erit Pgr. ND = & \sim ipsis KB, & Pgr. CO = & \sim AL. Quare & reliqua Pgra reliquis aequalia &

7. 10. def. milia erunt, & ergo Ppd. CD = τ ipsis AB.
II. Q. E. D.

Cof. 2. Sint iterum insistentes perpendiculares, sed ang. PFN non = HEK. Produc NF in Q, & fac ang. QFR = HEK, & FQ = HE, & FR = EK, & comple Pgr. QR ac solidum TR. Ergo erit Ppd. TR ν = Ppdo AB. Produc PF, SR, quae conueniant in V, & per Q duc ipsis PV parallelam QX, quam produc donec productae CP occurrat in Y, & comple Ppda TV, TP, quorum bases sunt Pgra VQ,

VQ, PQ. Iam Ppda TV, TR, eandem basi TF habentia, aequalia φ sunt; & hinc $\phi. 29. II.$
 Ppd. TV = AB. Sed quia Pgr. FX = α z. 35. I.
 $FS = \psi AE = \omega CF$: erit Pgr. FX: FY = ψ . constr.
 $CF: FY$. Atqui Ppd. TV: TP = α Pgr. $\alpha. 25. II.$
 $FX: FY$, nec non Ppd. CD: TP = Pgr. CF:
 FY . Ergo Ppd. TV: TP = Ppd. CD: TP.
 Quare Ppd. TV = β CD, ideoque Ppd. CD = $\beta. 9. 5.$
= AB. Q. E. D.

Cas. 3. Non sint insistentes AG, BE, HI, KL,
 CM, PZ, FD, NO perpendiculares basibus.
 Duc a punctis B, I, G, L, D, Z, M, O ad bases
 perpendiculares BQ, IR, GS, LT, DV, ZX, MY,
 OW, & iunge ST, QR, TQ, RS, XV, YW, YX,
 VW. Erit ergo Ppd. MV = γ GQ. Atqui γ . casus
 Ppd. CD = δ MV, & Ppd. AB = δ GQ. Ergo δ . praec.
 Ppd. CD = AB. Q. E. D. $\delta. 29. vel$
 $\delta. 30. II.$

* *Schol.* Itaque Parallelepipedata aequalia AB, CD
 aequalium basium aequae alta sunt. Nam si alterius A B altitudo maior esset: quia ipsius AB
 pars capi posset aequae alta ipsi CD, foret pars Ppdi
 AB = Ppdo CD. Ergo Ppda AB, CD inaequalia
 forent.

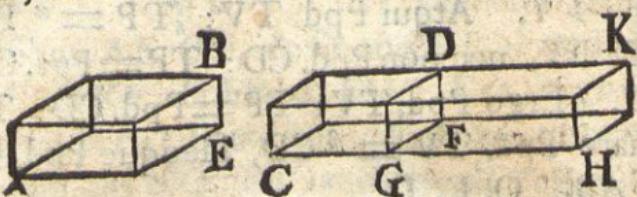
Y 2

PROP.

† Reliqui casus demonstrationem Lector facile
 addet. Similis enim est demonstrationi
 casus secundi.

PROP. XXXII. THEOR.

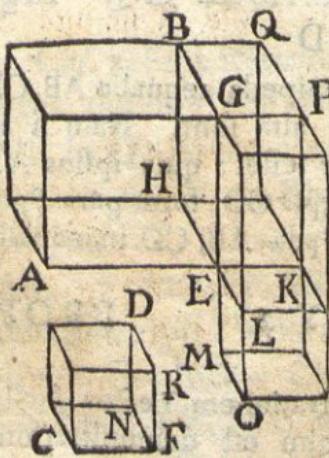
Solida parallelepipedo AB, CD, quae eandem habent altitudinem, inter se sunt ut bases AE, CF.

e. 45. I.
c. 31. II.
y. 25. II. Applicetur ad FG Pgr. FH = AE,
& compleatur Ppd. DH = AB. Quia
autem totum Ppd. CK secatur plano DG:
erit " Ppd. DH vel AB ad Ppd. CD
sicut basis FH vel AE ad basin CF. Q.
E. D.

* Schol. Hinc parallelepipedorum aequalium quod maiorem basin habet, minorem habet altitudinem. Non enim eandem; quia sic Ppd. inaequalia erunt: nec maiorem; quia sic pars illius Ppd. reliquo aequa alta eodem maior, & a potiori totum eodem maius erit.

PROP. XXXIII. THEOR.

Similia solida parallelepipedo AB, CD inter se sunt in triplicata ratione homologorum laterum AE, CF.

In productis AE, HE,
GE cape EK = CF,
EL = FN, EM = FR.
Comple Pgr. KL, &
Ppd. KO. Iam quia
Ppd.

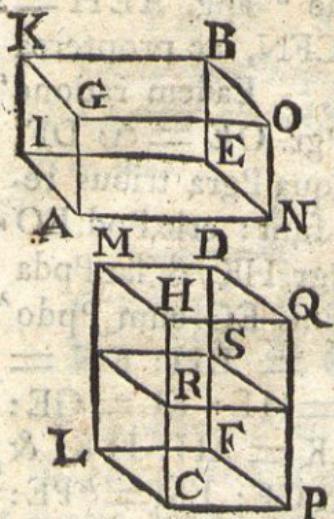
Ppd. AB \sim CD, ideoque $\frac{9}{9}$ ang. AEH = $\frac{9}{9}$. def. 11.
 CFN: erit ang. KEL = CFN, ac propterea & 1. def. 6.
 Pgr. KL = & \sim CN. Eadem ratione $\frac{4}{4}$. 1. & 34.
 Pgr. KM = \sim CR, & Pgr. OE = \sim DF, 1. & 1. def.
 Quoniam ergo & tria reliqua Pgra tribus re-
 liquis aequalia & similia * sunt: erit Ppd. KO \propto sch. 24.
 $= \sim$ CD. Comple Pgr. HK, & fac Ppda II.
 HP, PL eiusdem altitudinis EG cum Ppdo λ . 10. def. 11.
 AB. Et quia $\frac{9}{9}$ AE: CF = EH: FN =
 EG: FR: erit AE: EK = AH: HK, & μ . 1. 6.
 HE: EL μ = HK: KL, & GE: EM = μ PE:
 KM. Quare AH: HK = HK: KL = PE:
 KM. Porro AH: HK = ' Ppd. AB: Ppd. ν . 32. II.
 BK; & HK: KL = ' Ppd. BK: PL; & PE:
 KM = Ppd. PL: KO. Ergo \div Ppda AB,
 BK, PL, KO, ideoque AB: KO = ξ (AB: ξ . II. def.
 BK) ξ = (AH: HK) ξ = (AE: EK) ξ = (AE: CF) ξ . Q. E. D.

Corollarium.

Hinc, si quatuor rectae lineae continue proportionales fuerint, est ut prima ad quartam, ita solidum parallelepipedum, quod sit a prima, ad solidum, a secunda simile & similiter descriptum ξ .

PROP. XXXIV. THEOR.

*Aequalium solidorum parallelepipedorum AB,
 CD bases AE, CF sunt reciproce proportionales
 altitudinibus AG, CH. Et quorum solidorum
 parallelepipedorum AB, CD bases AE, CF sunt
 reciproce proportionales altitudinibus AG, CH,
 ea inter se sunt aequalia.*

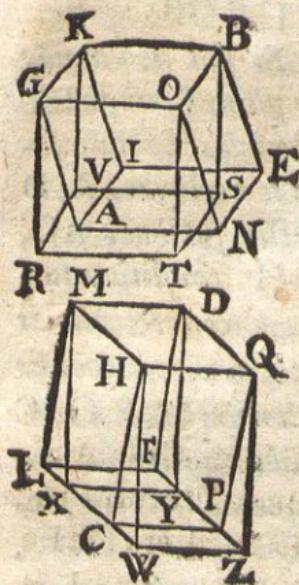
Caf. 1. Si insisterent rectae AG, EB, IK, NO, CH, LM, FD, PQ sunt basibus AE, CF perpendiculares.

Hyp. 1. Si Ppd. AB = CD, & basis AE = CF: erit & alt. AG = CH. Ergo AE: CF = CH: AG. Sin autem alterutra basis AE > altera CF:

s. sch. 31. quia tunc altitudo AG < CH, cape CR = AG, & comple Ppd. SC. Iam quia AB = CD: erit AB: CS = CD: CS. Sed AB: CS = AE: CF, & CD: CS = Pgr. CM: Pgr. RL = CH: CR = CH: AG. Quare iterum est AE: CF = CH: AG. Q. E. D.

Hyp. 2. Sit AE: CF = CH: AG. Iam si basis AE = CF; erit & AG = CH, ideoque Ppd. AB = CD. Si vero AE > CF: erit CH > AG. Pone rursus CR = AG, & comple Ppd. CS. Ergo AE: CF = CH: CR. Sed AE: CF = AB: CS, & CH: CR = CM: RL = CD: CS. Ergo AB: CS = CD: CS. Igitur iterum AB = CD. Q. E. D.

Caf.

Cas. 2. Si insistentes AG, EB, CH &c. basibus AE, CF non sunt perpendiculares: demitte \cancel{x} . II. II. in bases perpendiculares GR, BS, OT, KV, HW, MX, DY, QZ, & completa intellige Ppda KT, MZ.

Hyp. 1. Iam si Ppd. AB = CD: quia Ppd. AB = $\cancel{\psi}$ KT, & Ppd. CD $\cancel{\psi}$. 30. & 29. = MZ, erit Ppd. KT = II. MZ. Quum itaque sit ω . cas. I.

BG: DH = DY: BS: erit α . AE: CF = DY: BS. Q. E. D.

Hyp. 2. Deinde si basis AE: CF = alt. DY: BS: erit α . BG: DH = DY: BS. Er. α . 24. II. go Ppd. KT = ω MZ, ideoque Ppd. AB = ψ CD. Q. E. D.

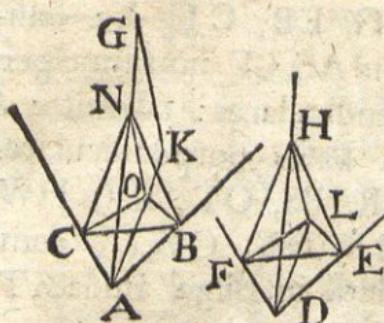
* *Coroll.*

Ostensum est sub hyp. I. cas. I. Ppda recta CD, CS aequalium & similiū basium esse inter se vt altitudines CH, CR. Et quia his duobus Ppdis quaevis alia duo aequalia & aequa alta sumi posunt (per 31. II.): patet in vniuersum, duo quaeunque Ppda aequalium basium esse in ratione altitudinum.

* *Schol.*

Propositiones 31. 32. 33. 34. cum suis scholis & corollariis valent quoque de Prismatis triangularibus, propter ea, quae ostensa sunt in prop. 28.

PROP. XXXV. THEOR.

Si sint duo anguli plani BAC, EDF aequales; & in ipso rum verticibus A, D rectae sublimes AG, DH consituantur, quae cum rectis lineis a principio positis

angulos contineant aequales, alterum GAB, GAC alteri HDE, HDF; in sublimibus autem sumantur quaevis puncta G, H, atque ab ipsis ad plana, in quibus sunt anguli primi BAC, EDF, perpendiculares ducantur GK, HL; & a punctis K, L, quae a perpendiculis sunt in planis, ad primos angulos iungantur rectae lineae KA, KD: cum sublimibus aequales angulos KAG, LDH continebunt.

Pone $AN = DH$, & in plano AGK duc NO parallelam ad GK , quae ergo plano BAC perpendicularis β erit. A punctis O, L duc ad rectas AB, AC, DE, DF perpendiculares OB, OC, LE, LF , & iunge NC, NB, HE, HF, CB, FE .

Iam quia $ANq = \gamma NOq + OAq$, & $OAq = \gamma OCq + ACq$, & $NOq + OCq = \gamma NCq$: erit $ANq = NCq + CAq$, ideo-

^{d.} 48. I. que δ ang. NCA rectus. Similiter ostenditur ang. HFD rectus. Quare ang. $NCA = HFD$.

^{e.} 26. I. Et quia $NAC = HDF$, ac $AN = DH$: erit $AC = DF$. Eadem ratione $AB = DE$.

^{f.} 4. I. Quare $CB = FE$, & ang. $ACB = DFE$, & ang. $ABC = DEF$. Hinc^g ang. $OCB = LFE$,

^{w.} 3. ax. I.

&

^{s.} 8. II.

^{v.} 47. I.

^{d.} 48. I.

^{e.} 26. I.

^{f.} 4. I.

^{w.} 3. ax. I.

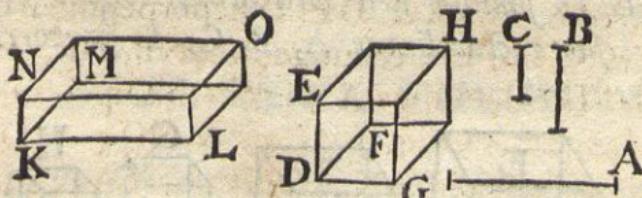
& $\angle OBC = \angle LEF$, & ob $CB = FE$, est $CO = FL$. Vnde patet $\angle AO = \angle DL$. Hinc quoniam $NOq + OAq = ANq = DHq = HLq + LDq$: erit $ONq = HLq$, & $NO = HL$. Igitur constat, ang. $KAG = \angle g. 8. 1. LDH$. Q. E. D.

Corollar.

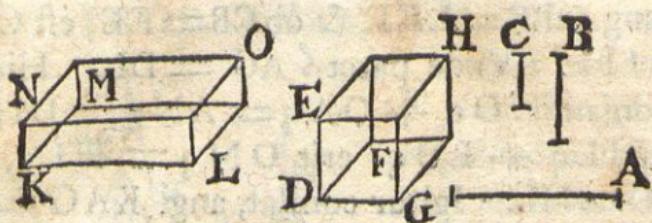
Ex hoc vero manifestum est, si sint duo anguli plani rectilinei aequales, ab ipsis autem constituantur sublimes rectae lineae aequales, quae cum rectis lineis a principio positis aequales contineant angulos, alterum alteri, perpendiculares NO, HL , quae ab ipsis ad plana, in quibus sunt primi anguli, ducuntur, inter se aequales esse.

PROP. XXXVI. THEOR.

Si tres rectae lineae A, B, C proportionales sint: solidum parallelepipedum, quod a tribus fit, aequale est solidu parallelepipedo, quod fit a media B, aequilatero quidem, aequiangulo autem antedicto.

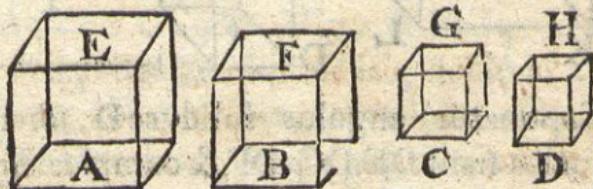
Exponatur angulus solidus D, & ipsi B aequales fiant DE, DG, DF, & compleatur Ppd. DH, quod erit factum a B. Ponatur KL = A, & ad punctum K fiat ang. solidus K = D, ac KM = B, & KN = C, & compleatur Ppd. KO, quod erit factum a tribus A, B, C, &

u. ax. II. & aequiangulum ipsi DH*. Et quia³ KL: DG
 29. I. = DE: KN, & ang. LKN = GDE: erit Pgr.
 a. constr. NL = EG. Deinde quia &³ ang. MKN
 u. I4. 6. = FDE, & ang. MKL = FDG, & KM = DF:
 erunt perpendiculares, a punctis M, F ad
 u. cor. 35. plana NL, EG ductae, aequales*: id est,
 II. Ppda DH, KO, aequales bases habentia EG,
 §. 4. def. 6. NL, aequa alta erunt, ac ergo aequalia*.
 a. 31. II. Q. E. D.

PROP. XXXVII. THEOR.

Si quatuor rectae lineae A, B, C, D proportionales sint: & quae ab ipsis fiunt solida parallelepipeda E, F, G, H similia & similiter descripta proportionalia erunt. Et si quae ab ipsis fiunt solida parallelepipeda E, F, G, H similia & similiter descripta proportionalia sint: & i. sae rectae lineae A, B, C, D proportionales erunt.

33. II. 1. Nam quia Ppd. E ~ F: erit E: F = (A: B) 3. Eodem argumento erit G: H = (C: D) 3. Sed (A: B) 3 = (C: D) 3. Ergo sch. 22. 5. E: F = G: H. Q. E. D.

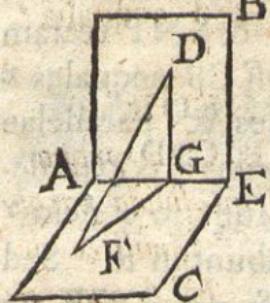
2. Quia,

2. Quia, ut antea, $E : F = (A : B) 3$, &
 $G : H = (C : D) 3$, atque $E : F = G : H$: erit
 $(A : B) 3 = (C : D) 3$, ideoque $A : B = C : D$. Q.E.D.

2. sch.
22. 5.

PROP. XXXVIII. THEOR.

Si planum AB ad planum AC rectum sit, & ab uno puncto D eorum, quae sunt in uno piano AB, ad alterum planum AC perpendicularis ducatur: ea in communem planorum sectionem AE

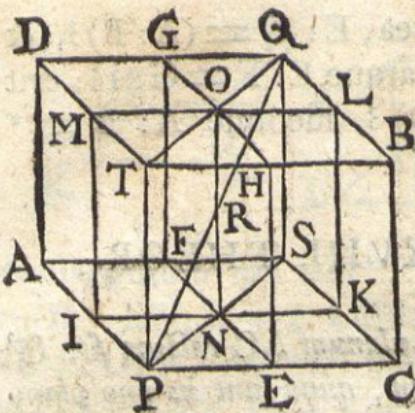

Si negas, cadat extra,
 ut DF, & a puncto F in
 plano AC duc ad AE
 perpendicularem FG, &
 iunge DG. Iam quia FG
 perpendicularis est piano.
 AB: erit ang. FGD rectus. 4. def.
 Itus. Sed & ang. DFG v. 3. def. II.
 rectus est. Quare in $\triangle GDF$ duo recti
 sunt. Q. E. A.

PROP. XXXIX. THEOR.

*Si in solido parallelepipedo AB oppositorum
 planorum AC, BD latera secantur bifariam;
 per sectiones vero plana ducantur EFGH,
 IKLM: communis planorum sedio NO &
 solidi parallelepipedi diameter PQ se mutuo
 bifariam secabunt.*

Iungan-

Iungantur QO, O T, PN, NS. Quoniam QB, DT sunt parallelae: erit ang. QLO = φ OMT. Praeterea QL x = TM. Et quia ψ ML, DQ parallelae sunt, item DT,

φ. 29. I.
x. 34. I.
ψ. 33. I.

a. constr. GH, QB: erit MO = x DG = " GQ = x OL. Quare " QO = OT, & ang. QOL = MOT, & ob id ³ QOT recta. Similiter demonstratur, SN = NP, & SNP rectam esse. Et quia PT, SQ, ipsi CB aequales & parallelae, ipsae aequales & parallelae sunt: erunt & TQ, PS aequales ψ & parallelae. Ergo rectae NO, PQ sunt in eodem γ plano TS, & se mutuo secabunt in R. Sed quia φ ang. OQR = RPN, & ang. QOR = PNR, & QO = ³ PN: erit ² OR = RN, & QR = RP. Q. E. D.

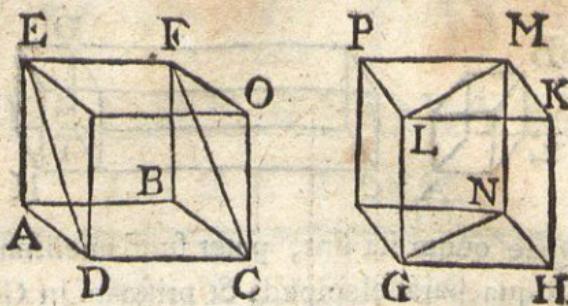
* Schol.

Hinc in omni parallelepipedo diametri omnes se mutuo bisecant in uno puncto R.

PROP. XL. THEOR.

Si sint duo prismata ABCDEF, GHKLMN aequae alta, quorum unum quisem basin habeat parallelogrammum ABCD, alterum vero triangulum GHN, & parallelogrammum ABCD duplum sit trianguli GHN: aequalia erunt ipsa prismata.

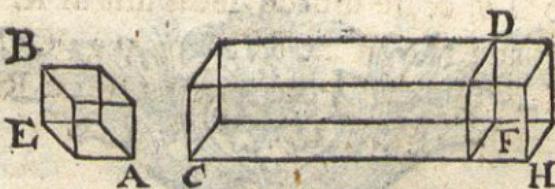
Com-

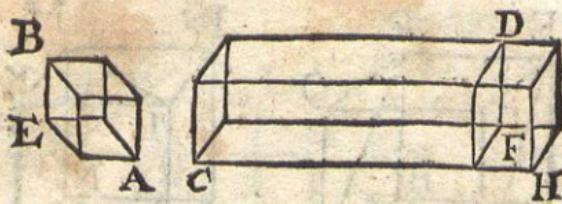
Compleantur enim Ppda AO, HP. Et quoniam Pgr. AC = $\frac{1}{2}$ \triangle GNH = $\frac{1}{2}$ Pgr. z. 34. I. GN, atque solida aequa alta sunt: erit Ppd. z. 31. II. AO = $\frac{1}{2}$ HP, ideoque Pr. ABCDEF = $\frac{1}{2}$ Pr. z. 28. II. GHKLMN. Q. E. D.

* Scholium.

Ex iis, quae hactenus ostensa sunt, demonstrari potest, parallelepipa quaevis AB, CD, nec non prismata triangularia, esse in ratione composita basium AE, CF & altitudinum BE, DF.

Intelligatur enim aliud Ppd. DH, cuius basis FH = basi AE Ppdi AB, & altitudo DF = altitudini Ppdi CD. Et quoniam est AB: HD = $\frac{1}{2}$ cor. 34. BE: FD, & HD: CD = $\frac{1}{2}$ FH: CF = AE: CF: II. erit AB: CD = λ (AE: CF) + (BE: DF). Er. z. 32. II. go Parallelepipedorum, & triangularia prismata, Paralelepipedorum dimidia, sunt inter se ut bases & altitudes. Q. E. D.

Quae quum ita sint, patet fundamentum methodi, qua parallelepipedo & prisma in Geometria practica metiuntur. Sumunt enim cubum AB, & latus eius BE pro unitate, qua metiuntur basin Ppdi CD & altitudinem: & ex multiplicatione numerorum, qui basin & altitudinem exprimunt, gignitur numerus, qui soliditatem Ppdi CD exprimit. Sit (per 4. sch. 23. 6.) basis CF = 9 AE, & altitudo DF = 2 BE: & quia $CD:AB = (CF:AE) + (DF:BE) = (9:1) + (2:1) = 11:1$; erit $CD = 11 AB$.

